

Situatie en trends in de bodemvruchtbaarheid van akkers en weilanden in België en noordelijk Frankrijk

Mia Tits
Ward Lorenz

Situatie en trends in de bodemvruchtbaarheid van akkers en weilanden in België en noordelijk Frankrijk

Situatie en trends in de bodemvruchtbaarheid van akkers en weilanden in België en noordelijk Frankrijk

bodemtextuur

pH-KCl

Organische (kool)stof

Nutriënten

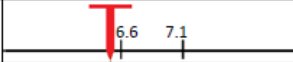
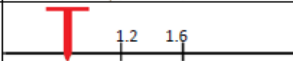
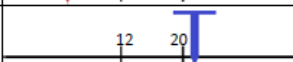
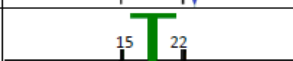
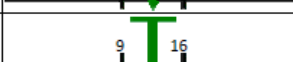
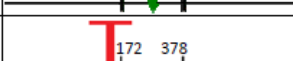
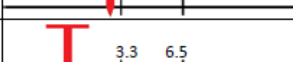
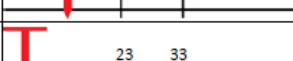
P, K, Mg, Ca, Na in AL-extract

zwavel

spoorelementen (B, Cu, Co, Se).

Minerale N

Bodemleven

ONDERZOEKSVERSLAG S2076469				
BEMEX S		Datum verslag: 22/02/2022		
STAALNAME				
Staalnamenummer BDB:	22019107	Perceelsnaam:	HERENT NIEUW-1	
Datum staalname:	14/02/2022	Perceelsnummer:		
Datum ontvangst:	15/02/2022	GPS coördinaten:	N 50.903384 E 4.70851	
Landbouwnummer:		Staalnamediepte:	23 cm	
Bemonsteringsnummer		Aantal deelstalen:	25	
SNapp:				
ONTLEDINGSUITSLAGEN EN BEOORDELING				
Parameter	Eenheid	Resultaat	Situatie t.o.v. streefzone	Beoordeling
Grondsoort		35 Lichte leem		
pH-KCl		6.2		Tamelijk laag
Totaal organische koolstof (TOC)	%	0.94		Laag
Fosfor (P-AL)	mg/100 g	22		Tamelijk hoog
Kalium (K-AL)	mg/100 g	17.0		Normaal
Magnesium (Mg-AL)	mg/100 g	14.0		Normaal
Calcium (Ca-AL)	mg/100 g	129		Tamelijk laag
Natrium (Na-AL)	mg/100 g	1.30		Laag
Zwavel (S) totaal	mg/100 g	<15.0		Zeer laag
Boor (B) wateroplosbaar		-		
De streefzone is specifiek voor uw perceel berekend en houdt rekening met verschillende parameters zoals de grondsoort, het organische koolstofgehalte en het gebruik van het perceel.				

Situatie en trends in de bodemvruchtbaarheid van akkers en weilanden in België en noordelijk Frankrijk

bodemtextuur

pH-KCl

Organische (kool)stof

Nutriënten

P, K, Mg, Ca, Na in AL-extract
zwavel

spooorelementen (B, Cu, Co, Se).

Minerale N

Bodemleven

Akkers (0-23 cm)

Weilanden (0-6 cm)

Situatie en trends in de bodemvruchtbaarheid van akkers en weilanden in België en noordelijk Frankrijk

bodemtextuur

pH-KCl

Organische (kool)stof

Nutriënten

P, K, Mg, Ca, Na in AL-extract

zwavel

spoelementen (B, Cu, Co, Se).

Minerale N

Bodemleven

Akkers (0-23 cm)

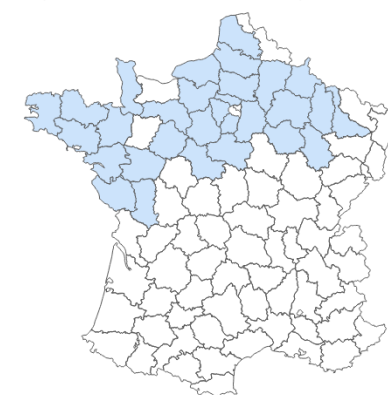
Weilanden (0-6 cm)

België

noordelijk Frankrijk

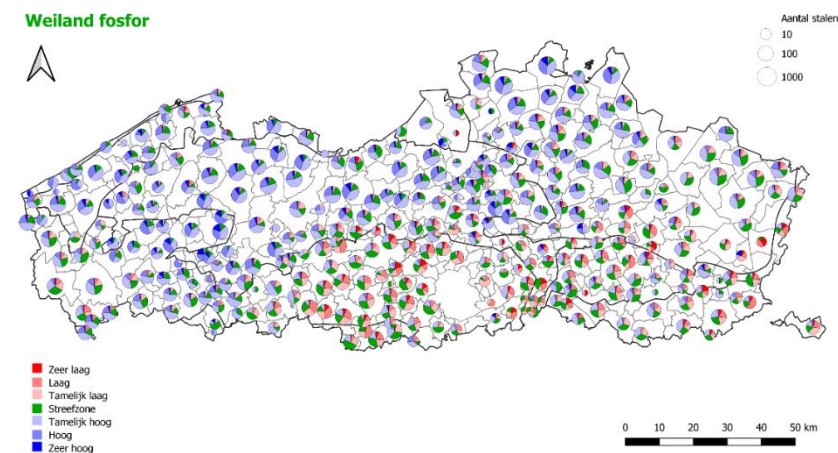
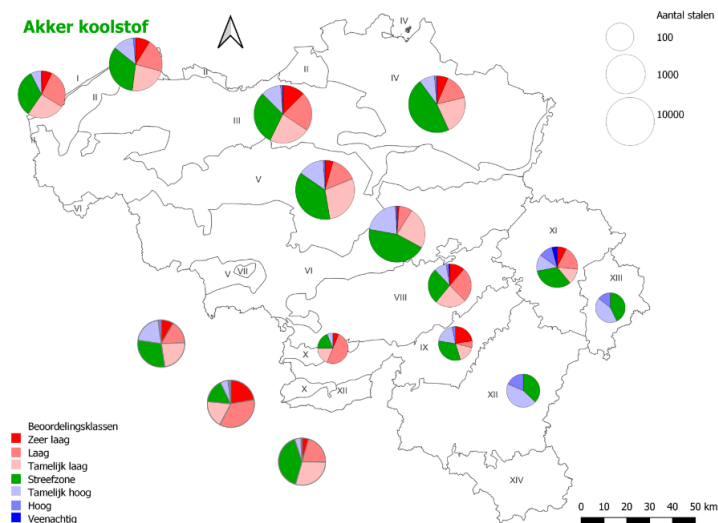
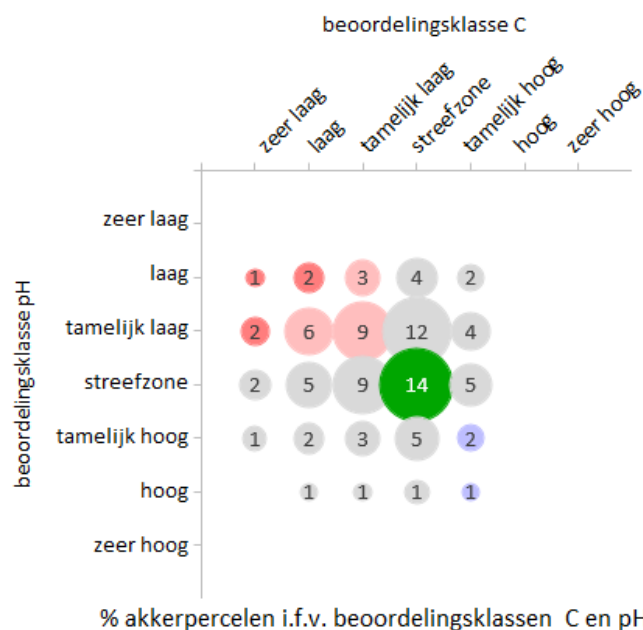
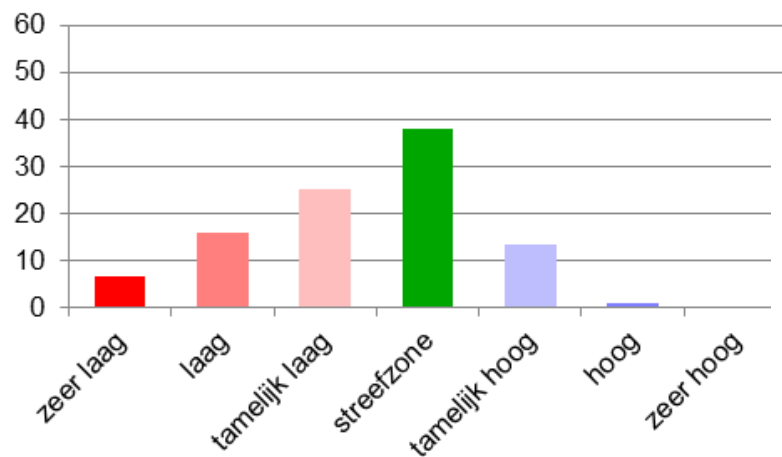

Biologische landbouw

Situatie en trends in de bodemvruchtbaarheid van akkers en weilanden in België

Databank BDB - 1/9/2019-31/8/2023

België: 110 597 bodemstalen
noordelijk Frankrijk: 15 725 bodemstalen

Situatie en trends in de bodemvruchtbaarheid van akkers en weilanden in België

Resultaten per
teeltgroep *
landbouwstreek

Consumptieaardappelen - Kempen

Procentuele verdeling van de bodemstalen in 7 bodemvruchtbaarheidsklassen

Beoordelingsklasse	pH	koolstof	fosfor	kalium	magnesium	calcium	natrium
zeer laag (*sterk zuur)	0,4*	4,5	0,2	0,8	0,4	0,8	28,0
laag	8,4	10,9	0,8	10,3	4,9	9,3	45,3
tamelijk laag	33,1	23,7	0,8	14,8	12,6	29,6	16,5
streefzone	34,6	51,4	8,8	38,9	36,4	52,7	8,9
tamelijk hoog	17,9	8,8	38,9	30,0	27,4	3,5	0,8
hoog	2,9	0,8	44,6	5,3	16,5	2,9	0,4
zeer hoog (**veenachtig)	2,7	0,0**	6,0	0,0	1,8	1,2	0,0

Gemiddelde bemestingsadviezen per bodemvruchtbaarheidsklasse en globaal gemiddelde (kg/ha)

Beoordelingsklasse	kalk (zbw)	stikstof (N)	fosfor (P ₂ O ₅)	kalium (K ₂ O)	magnesium (MgO)	natrium (Na ₂ O)
zeer laag (*sterk zuur)	2625*	237	220	450	130	0
laag	1009	224	198	400	124	0
tamelijk laag	119	208	180	360	105	0
streefzone	0	179	131	307	83	0
tamelijk hoog	0	132	71	234	42	0
hoog	0	93	41	117	0	0
zeer hoog (**veenachtig)	0	-**	0	-	0	-
globaal gemiddelde	134	189	61	294	62	0

Situatie en trends in de bodemvruchtbaarheid van akkers en weilanden in België

Opvolging evolutie:

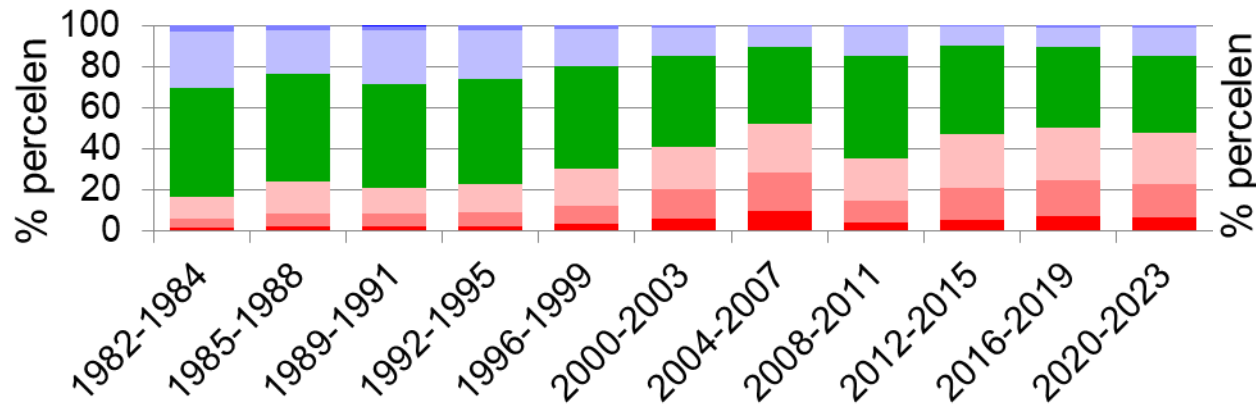
Referentiekader: praktijk- en proefvelden

Analysemethoden

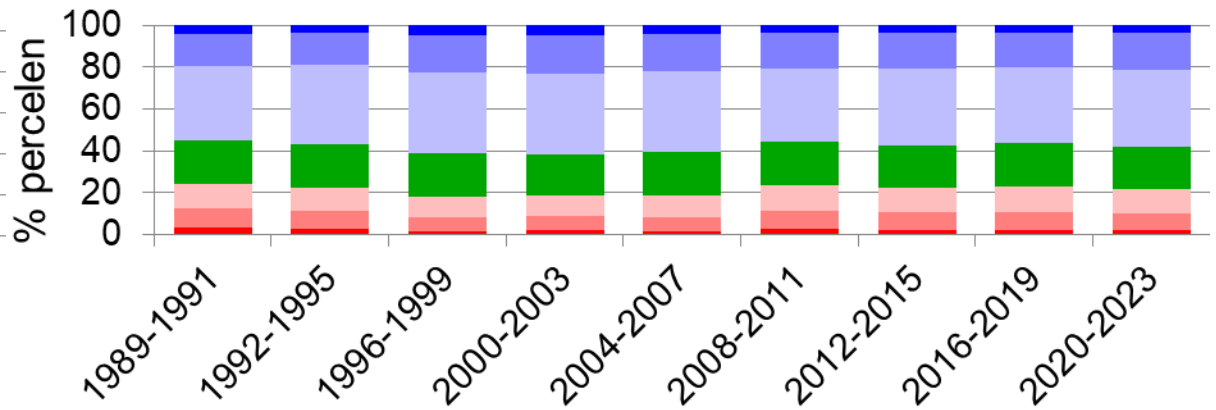
Staalname

Beoordelingsklassen

C akker - België

P weiland - België

Situatie en trends in de bodemvruchtbaarheid van akkers en weilanden in België

pH en bekalking

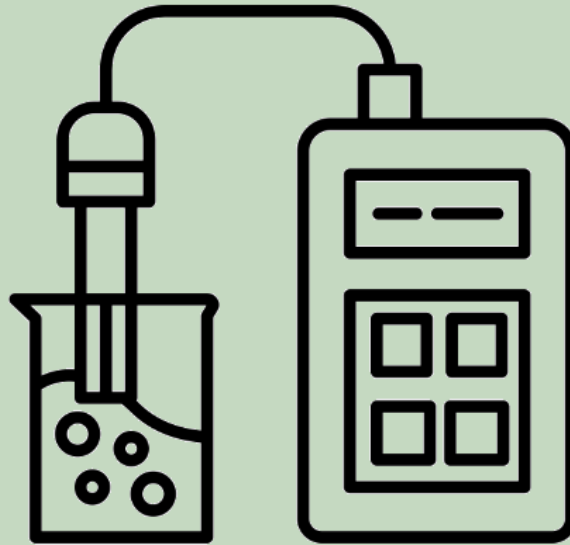
Organische (kool)stof

Nutriënten (P, K)

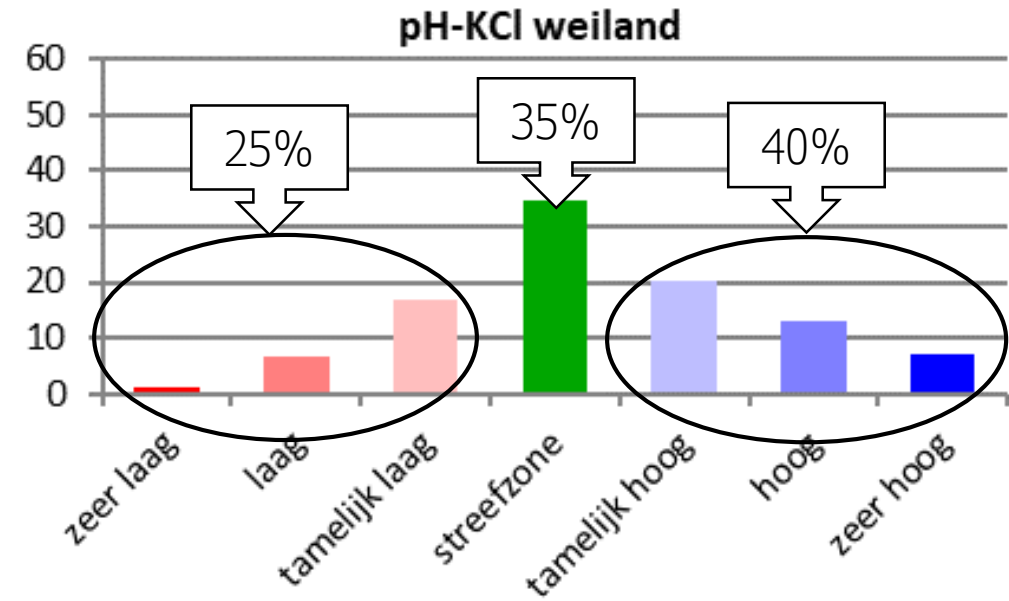
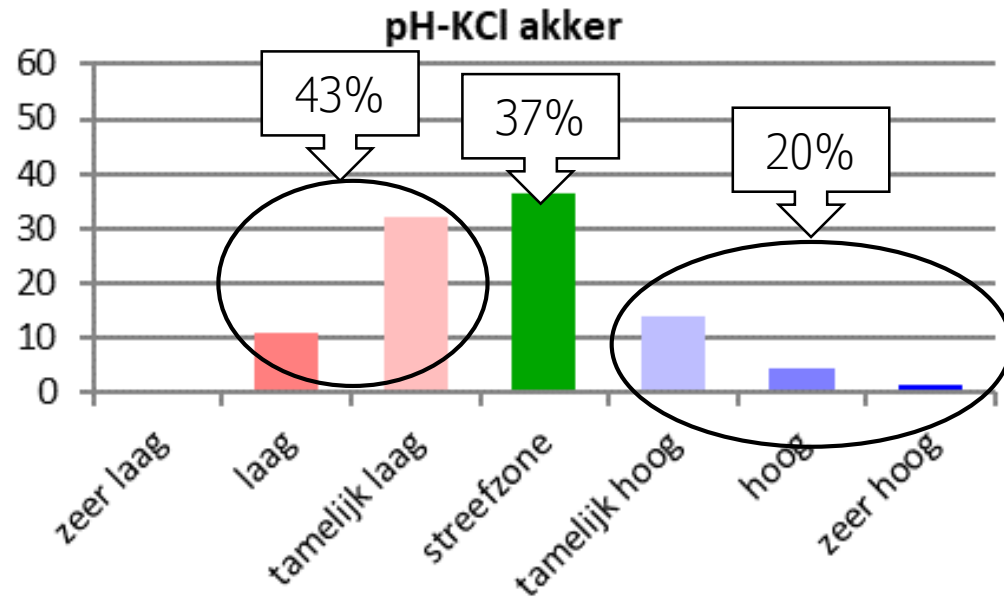
Bodemvruchtbaarheid in de biologische landbouw

Minerale stikstof in het bodemprofiel

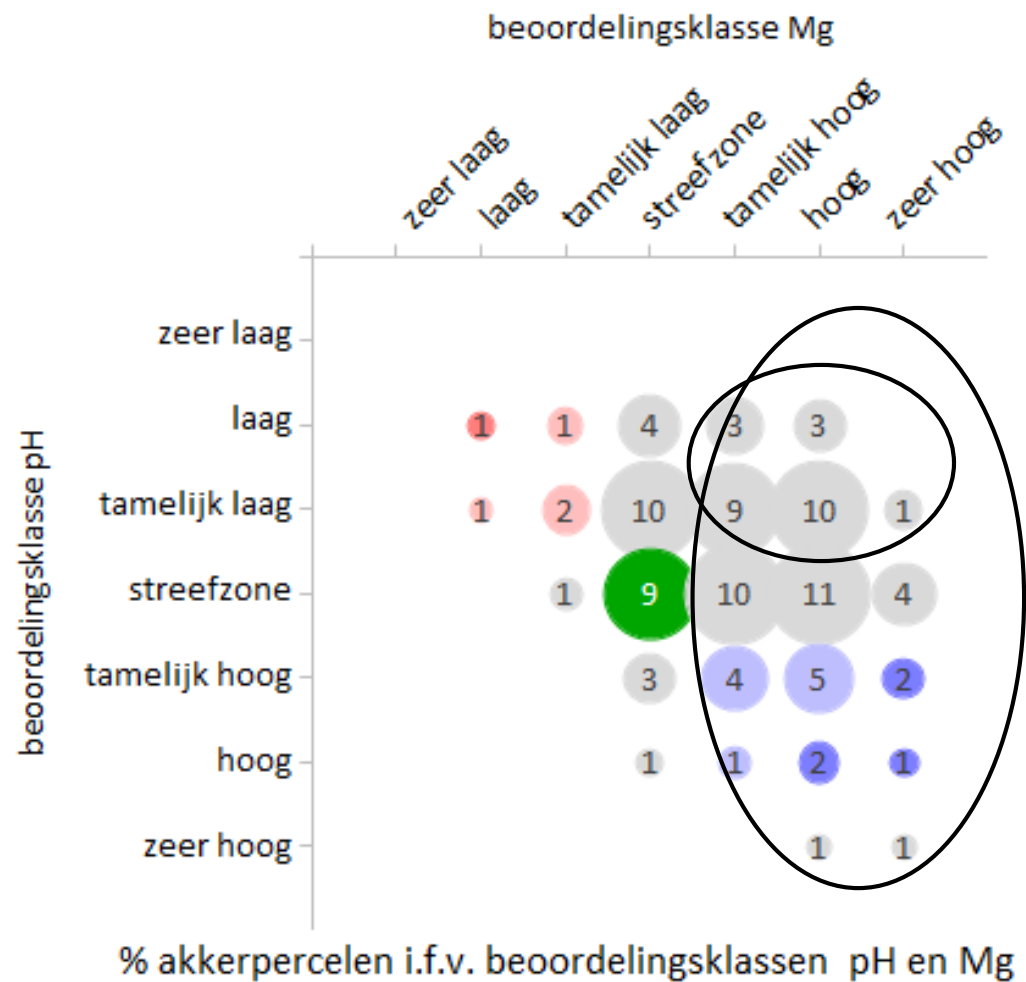
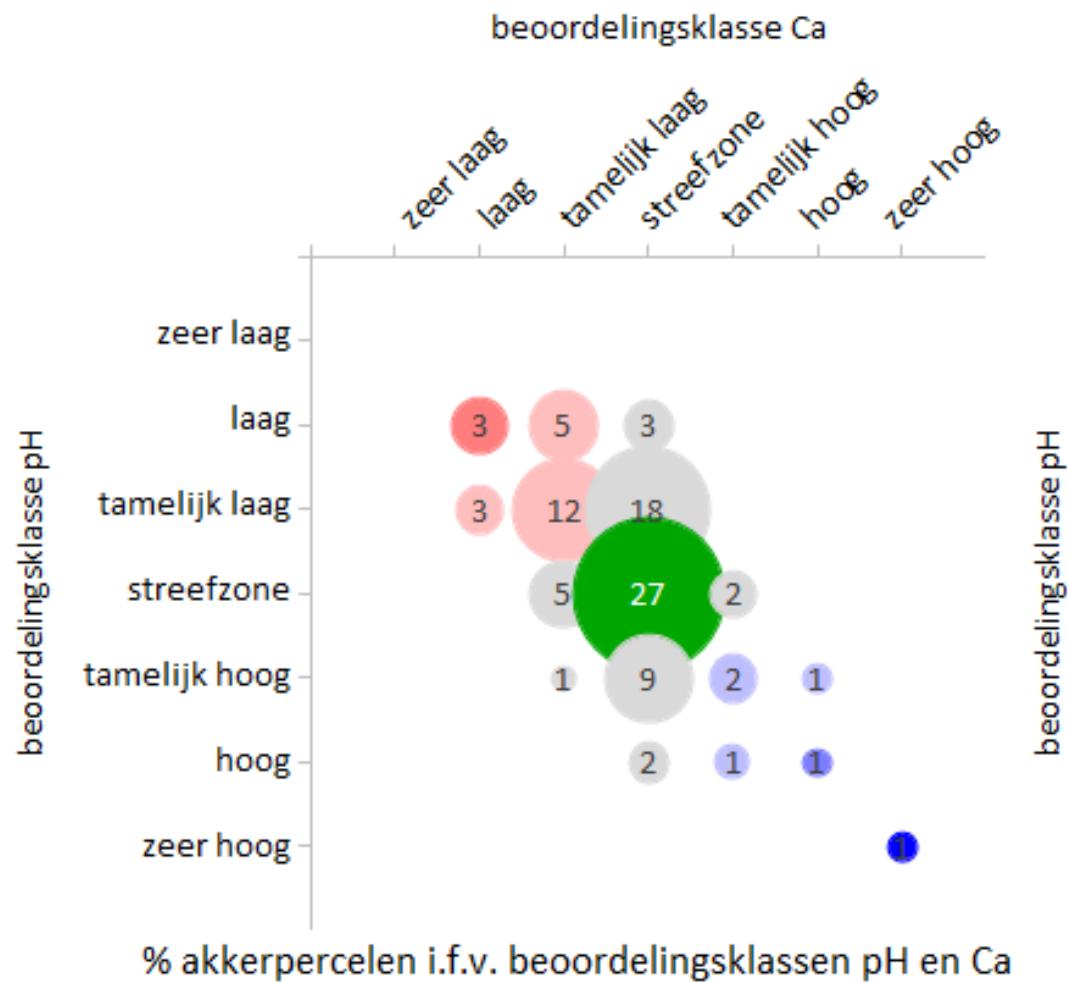
pH en bekalking

pH en bekalking – situatie België

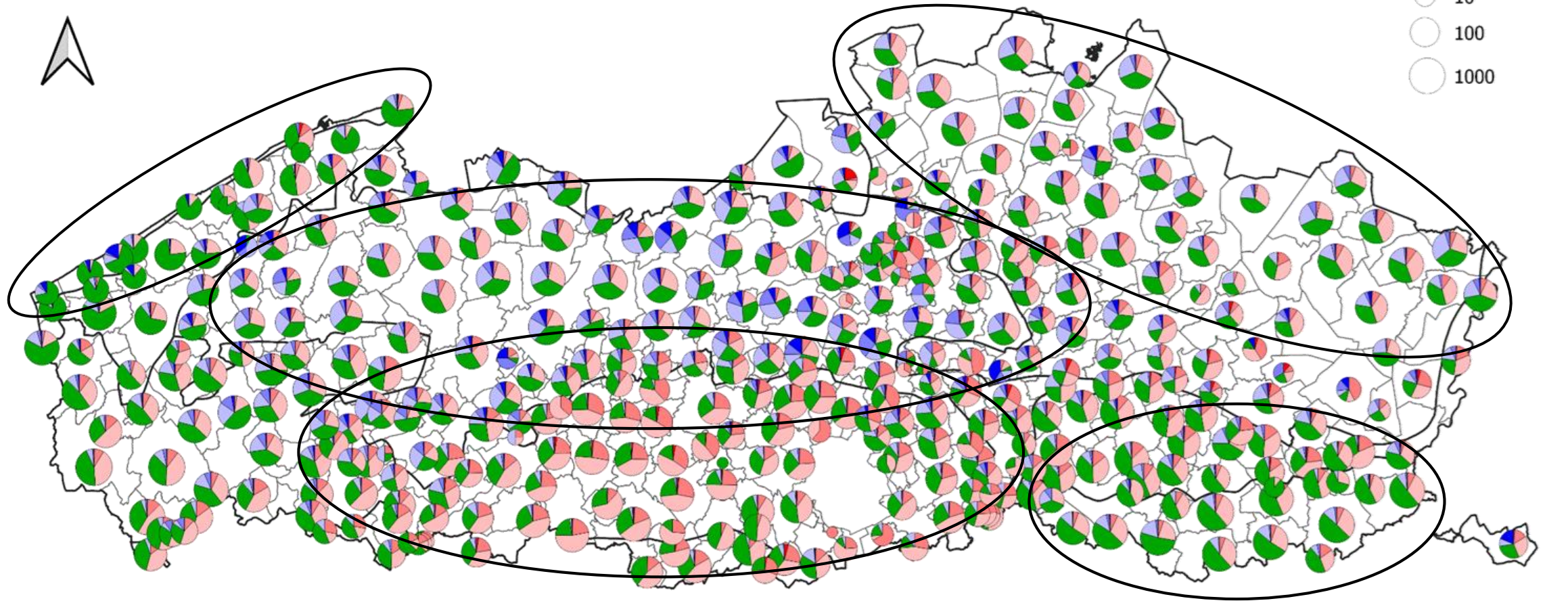
pH en bekalking – situatie België

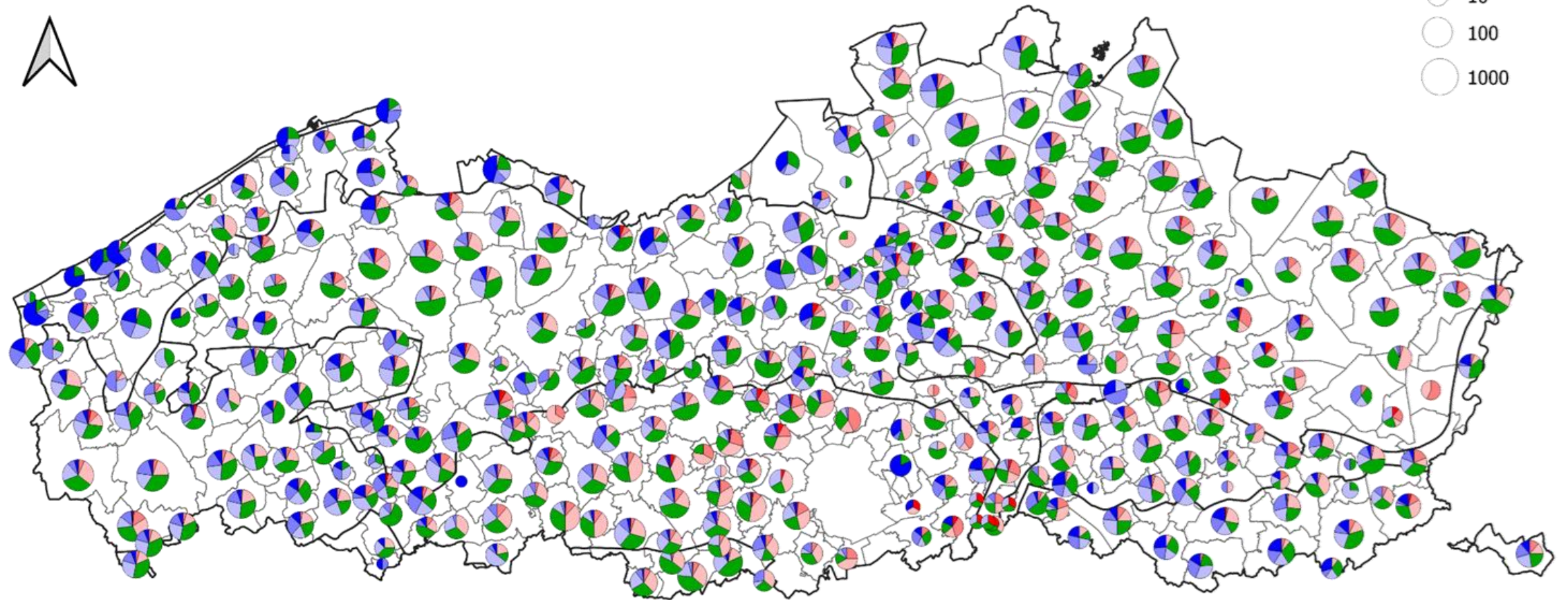
pH en bekalking - situatie

Akker pH-KCl

pH en bekalking - situatie

weiland pH-KCl

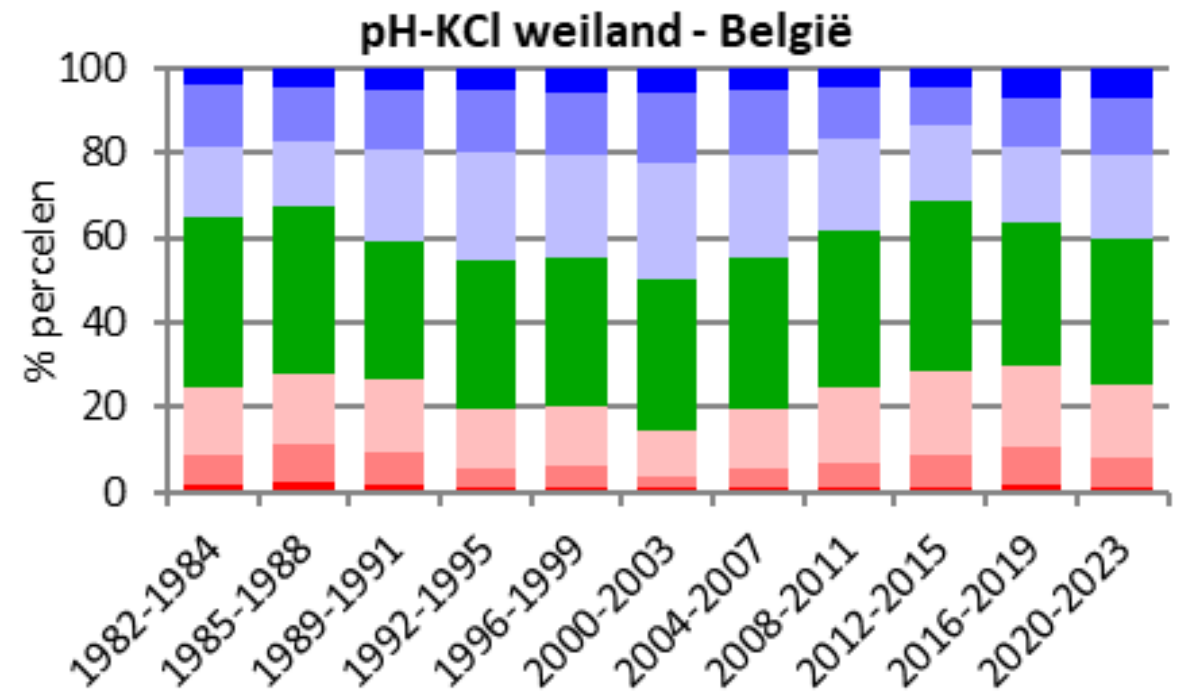
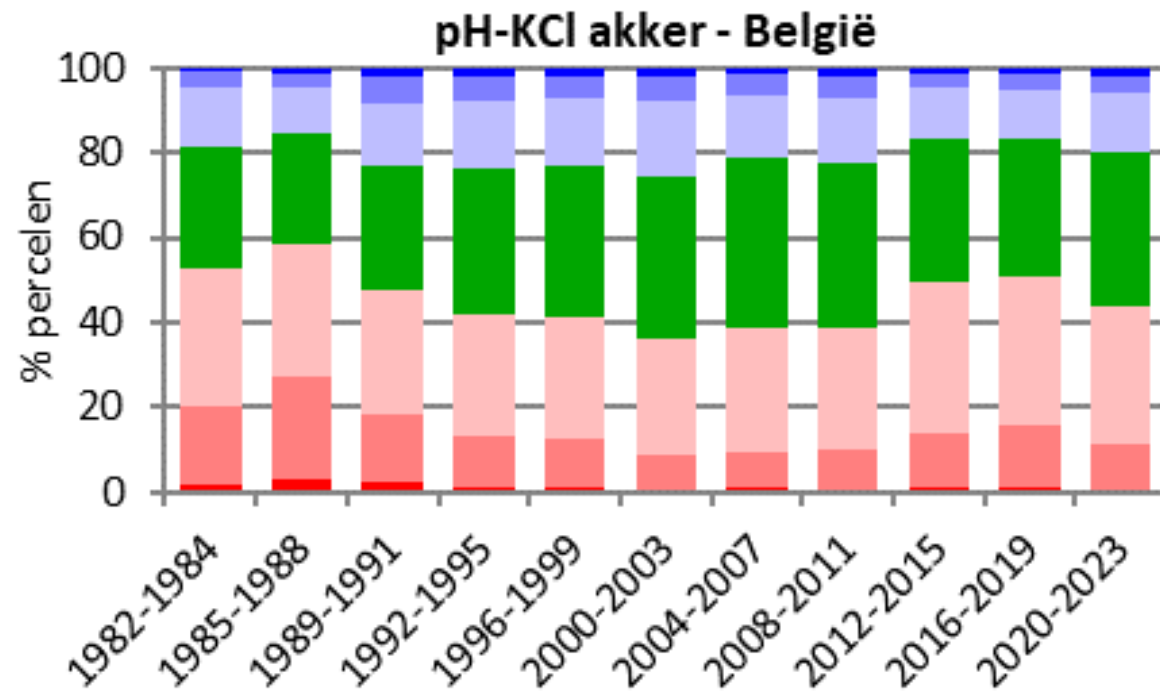

Aantal stalen

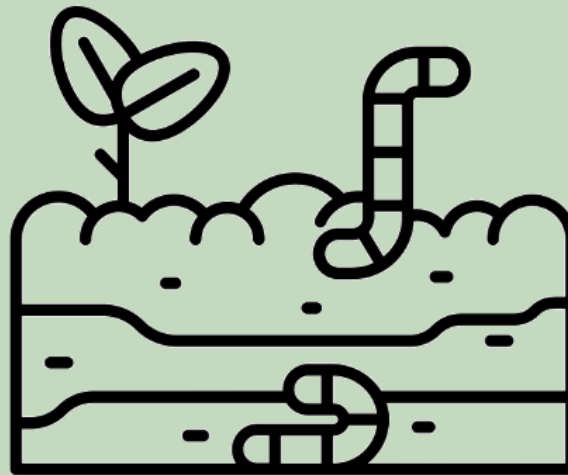
- 10
- 100
- 1000

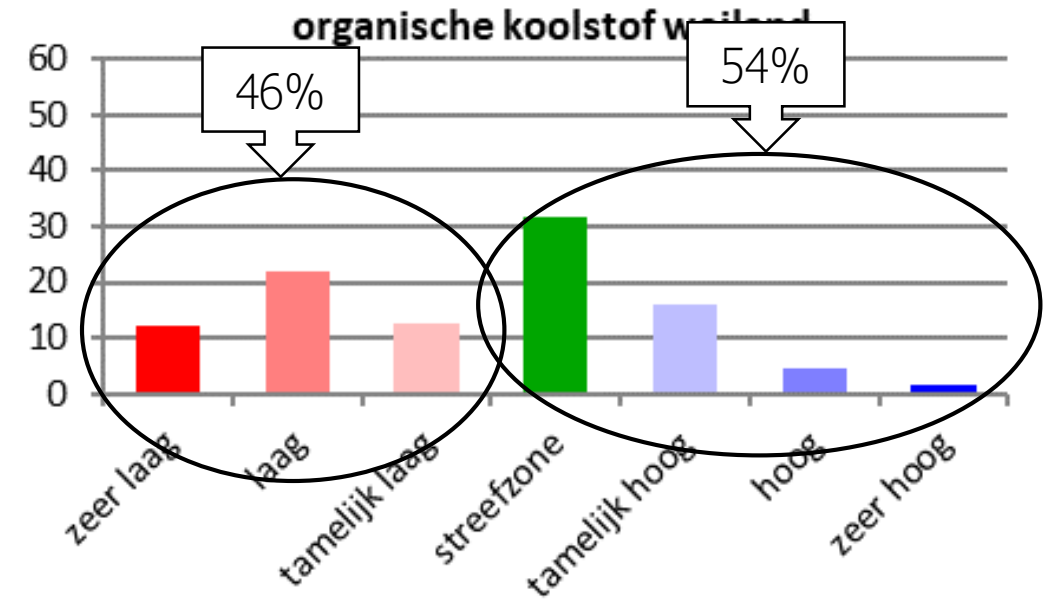
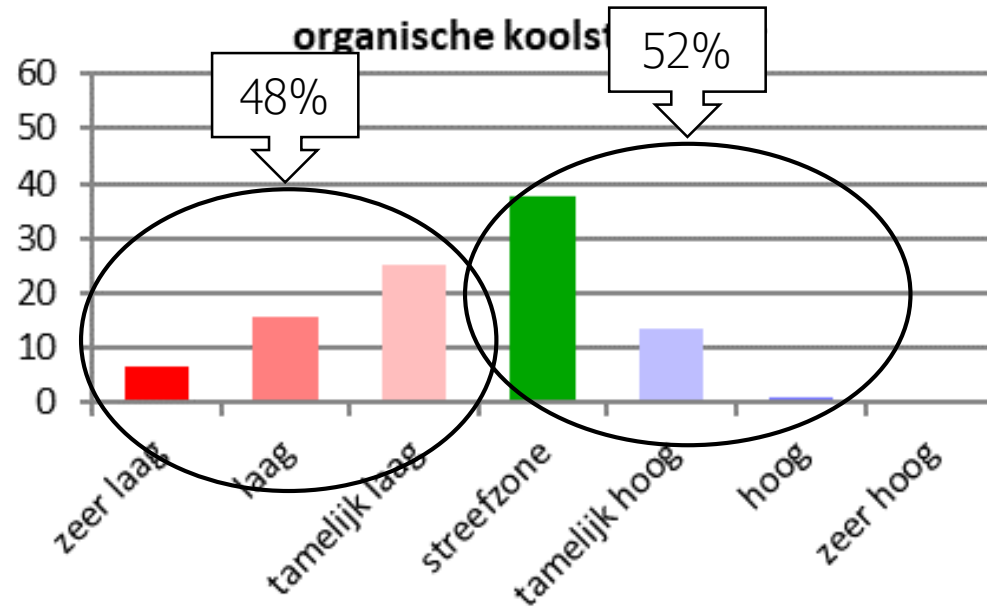
pH en bekalking - trend

Organische (kool)stof

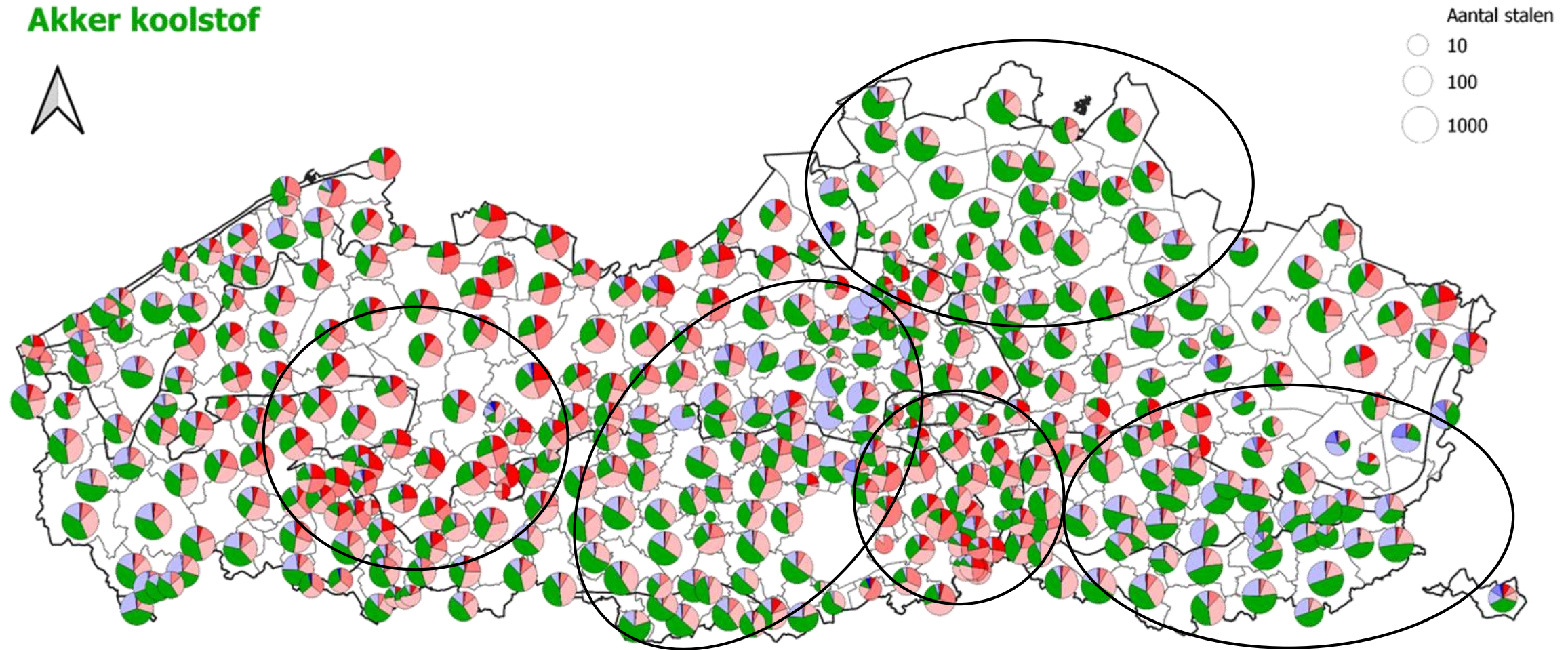

Organische (kool)stof - situatie

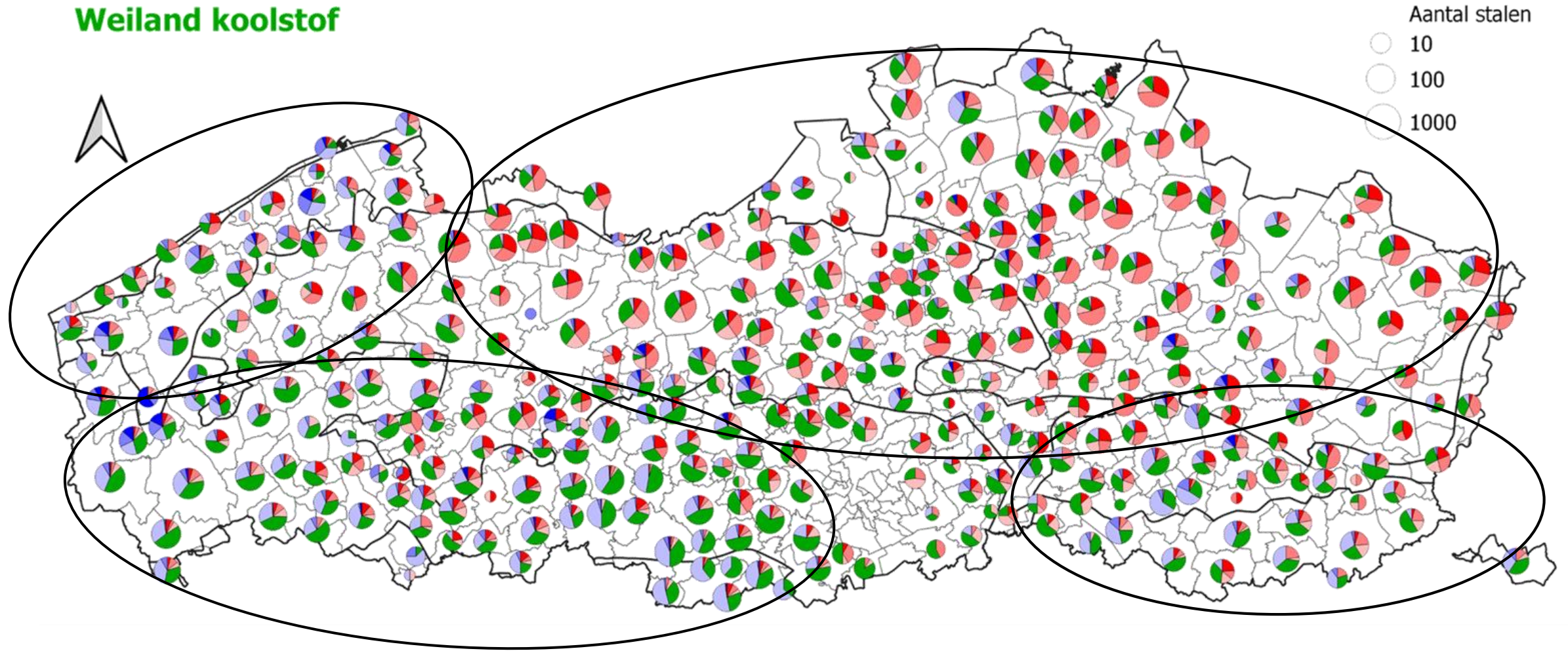
Organische (kool)stof - situatie

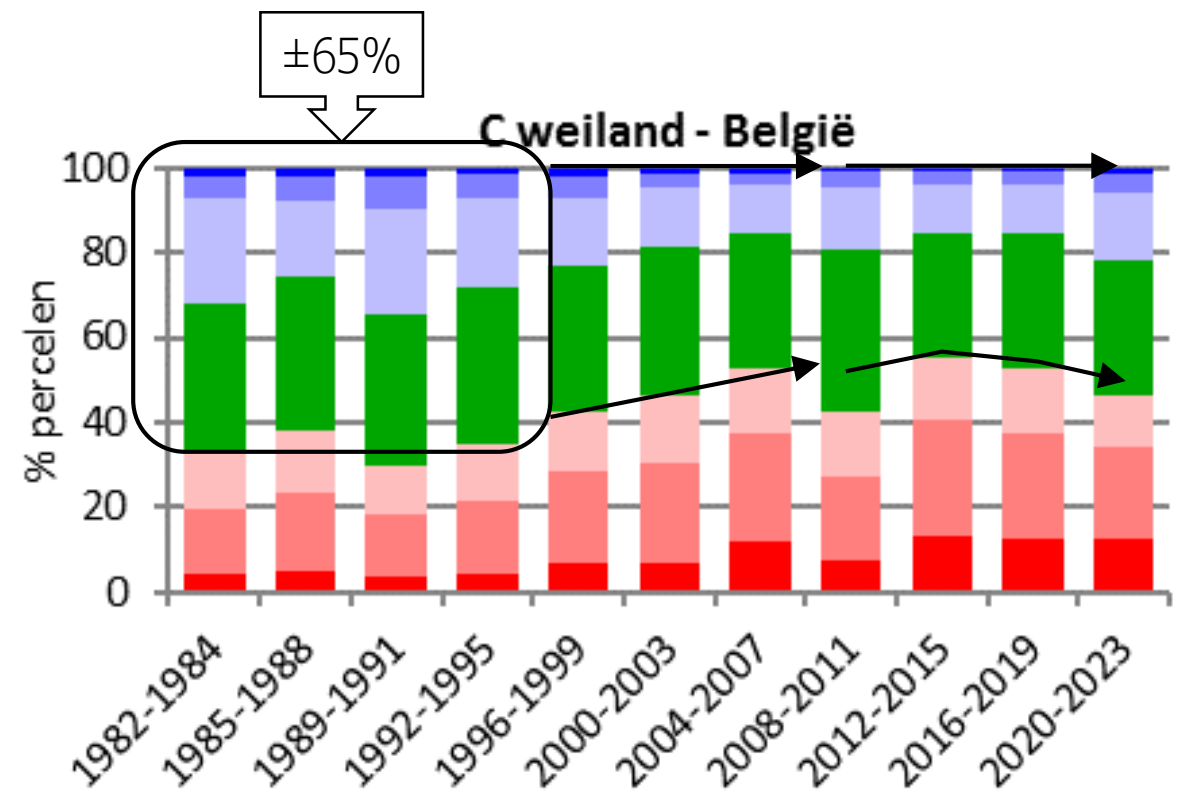
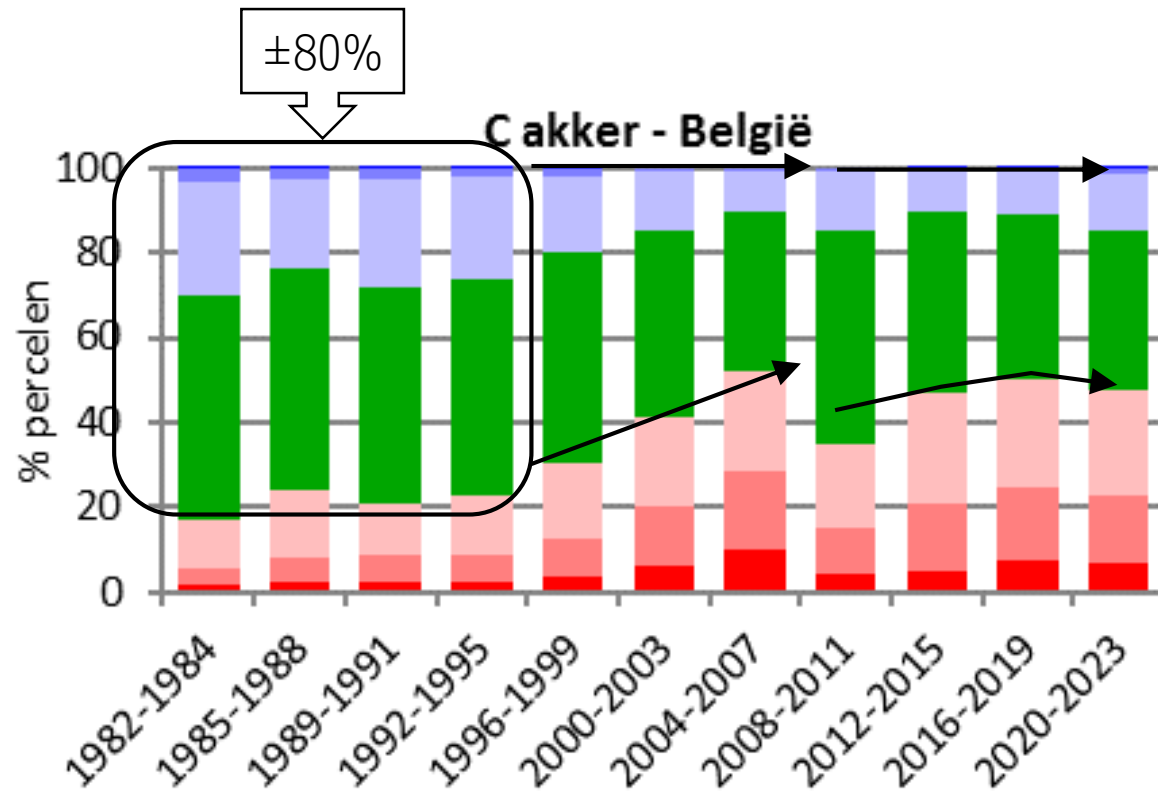

Organische (kool)stof - situatie

Weiland koolstof

Organische (kool)stof - trend

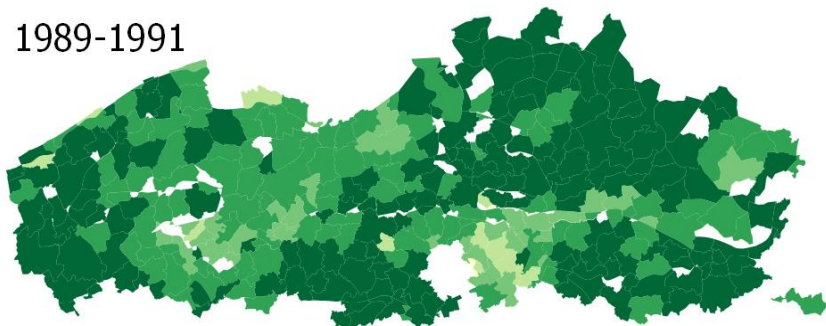

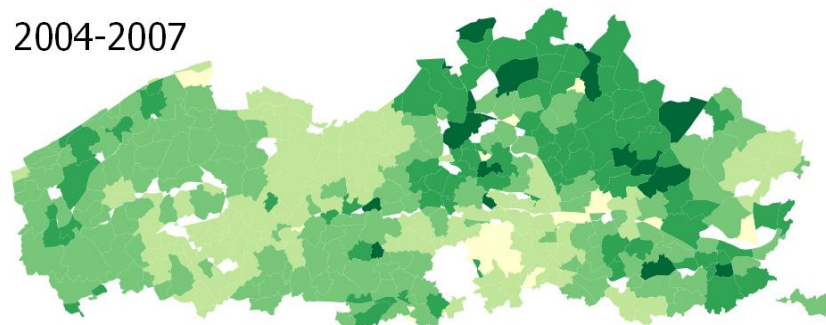
Organische (kool)stof - trend

akkers

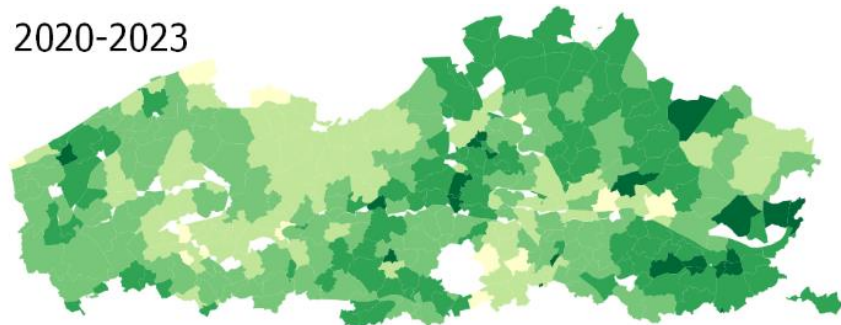
1989-1991

2004-2007

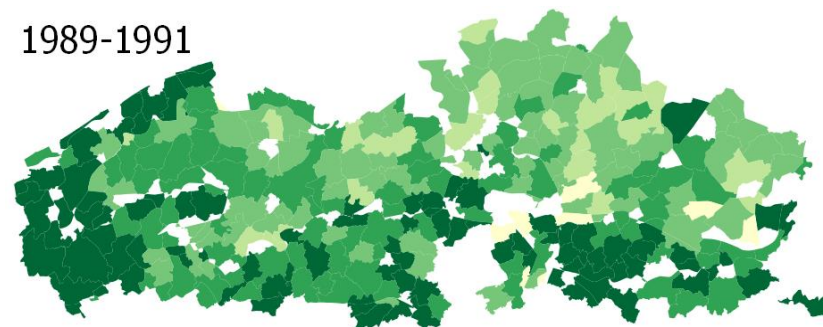

2020-2023

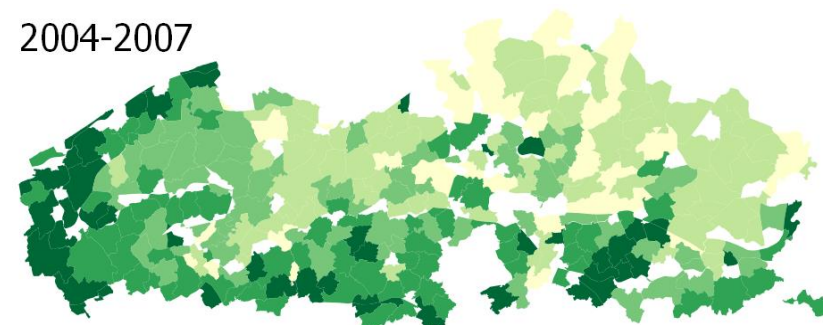

weilanden

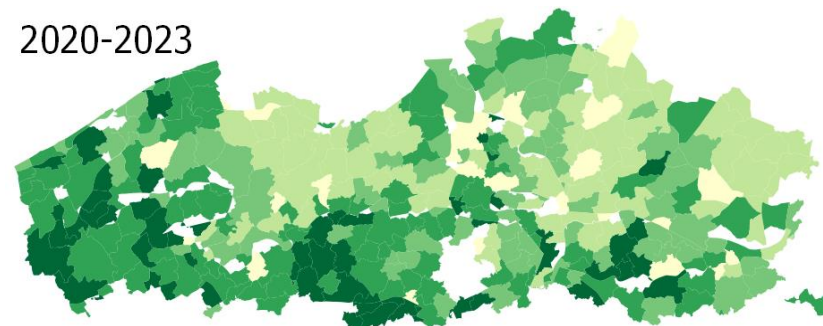
1989-1991

2004-2007

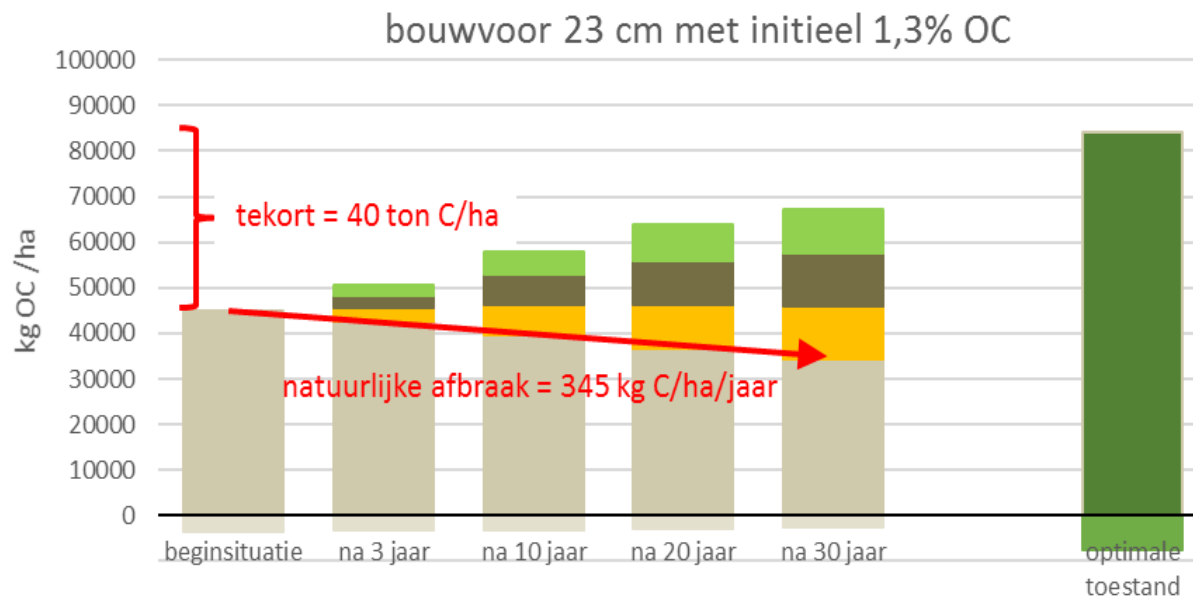
2020-2023

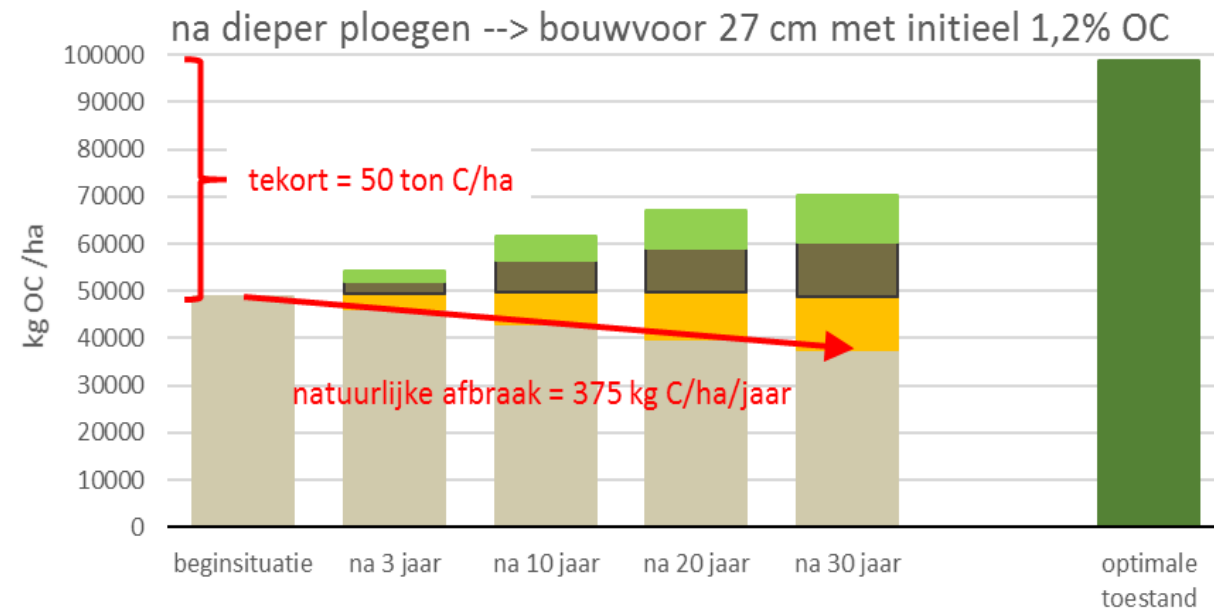
Organische (kool)stof – koolstofopbouw in de bodem

vb monocultuur snijmaïs in zandbodem

- bijdrage grassnede jaarlijks
- bijdrage runderdrijfmest jaarlijks
- bijdrage gewasresten maïs
- natuurlijke afbraak

Bouwvoor 23 cm met initieel 1,3% OC ("laag")

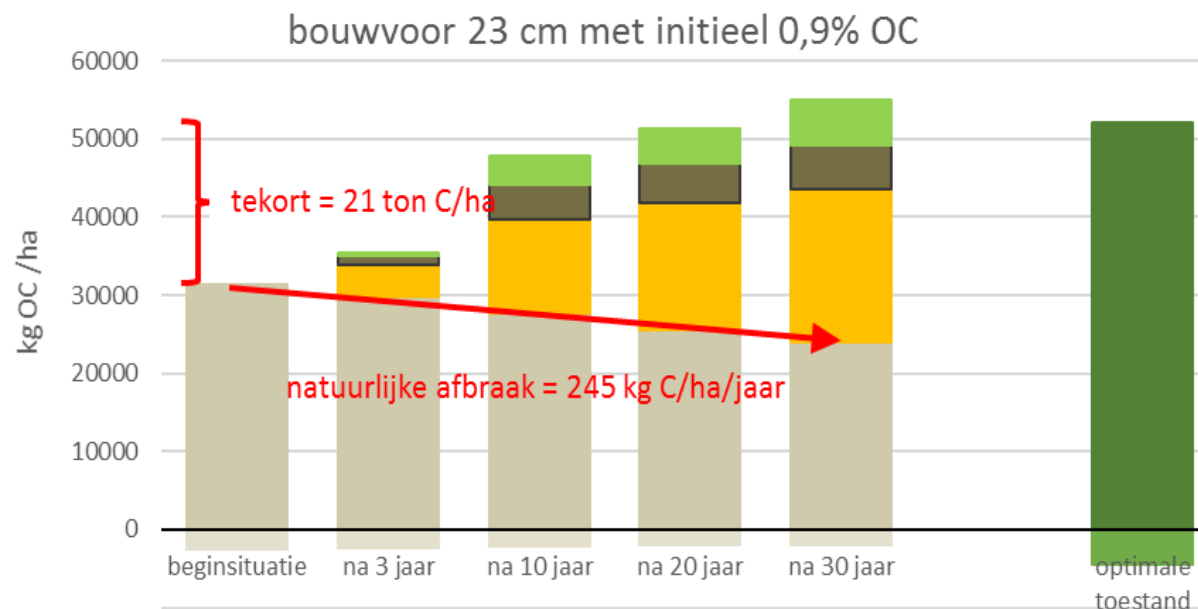
Na dieper ploegen

→ bouwvoor 27 cm met initieel 1,2% OC

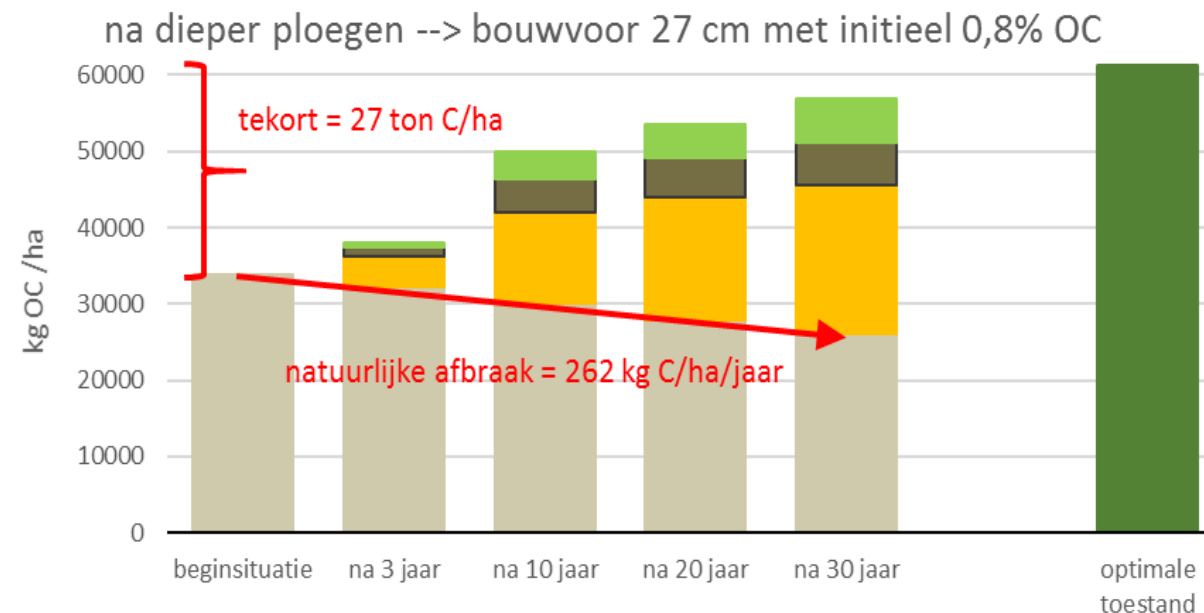

Organische (kool)stof - koolstofopslag vb tarwe-gerst-suikerbieten in zandleembodem

- bijdrage gele mosterd 3-jaarlijks
- bijdrage runderstalmest 3-jaarlijks
- bijdrage gewasresten
- natuurlijke afbraak
- OC in 23-27 cm

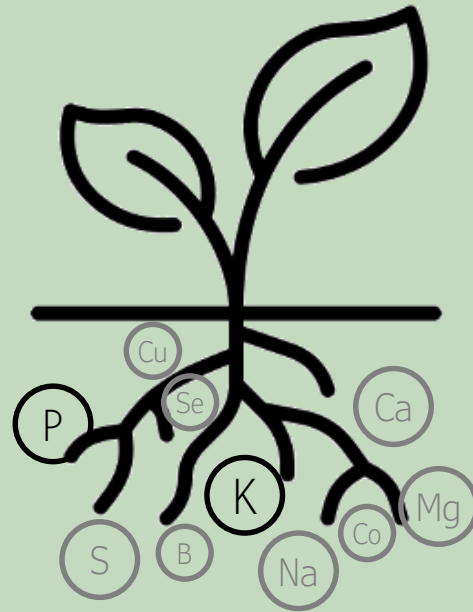

Bouwvoor 23 cm met initieel 0,9% OC

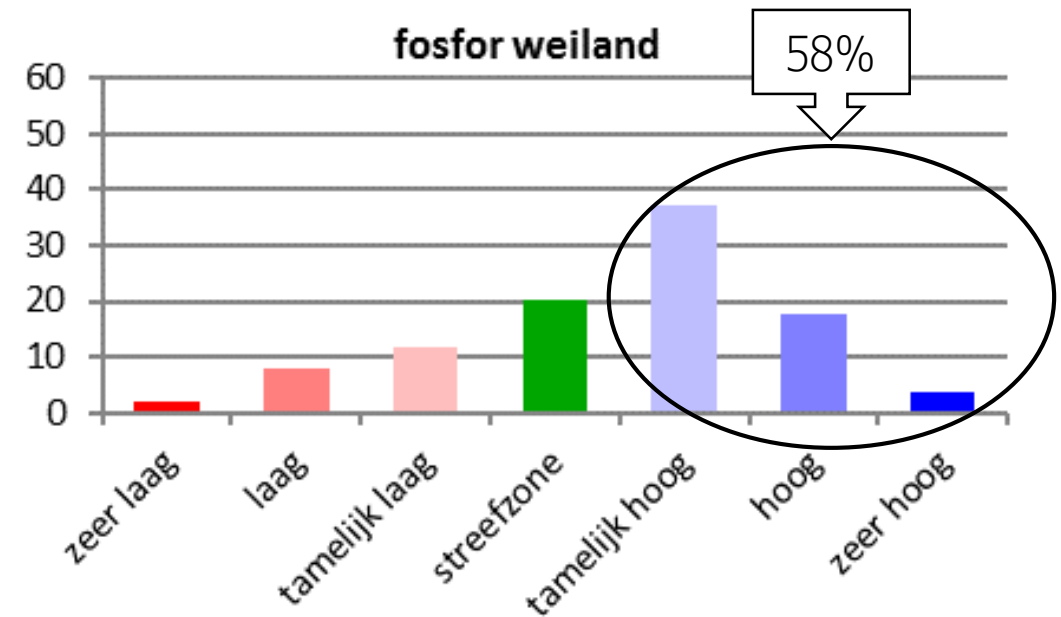
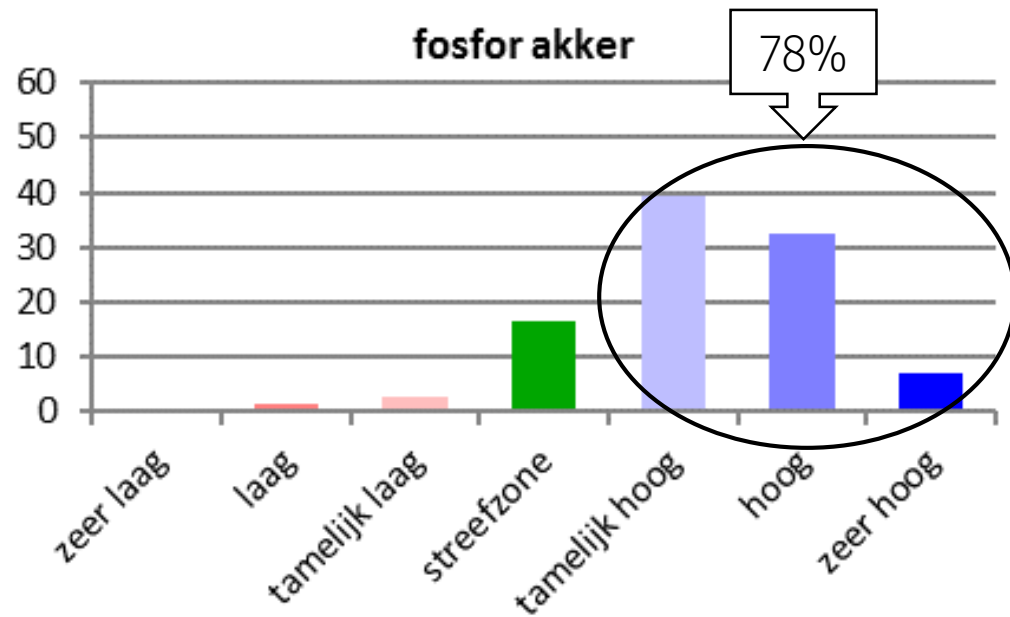

Na dieper ploegen
→ bouwvoor 27 cm met initieel 0,8% OC

Nutriënten

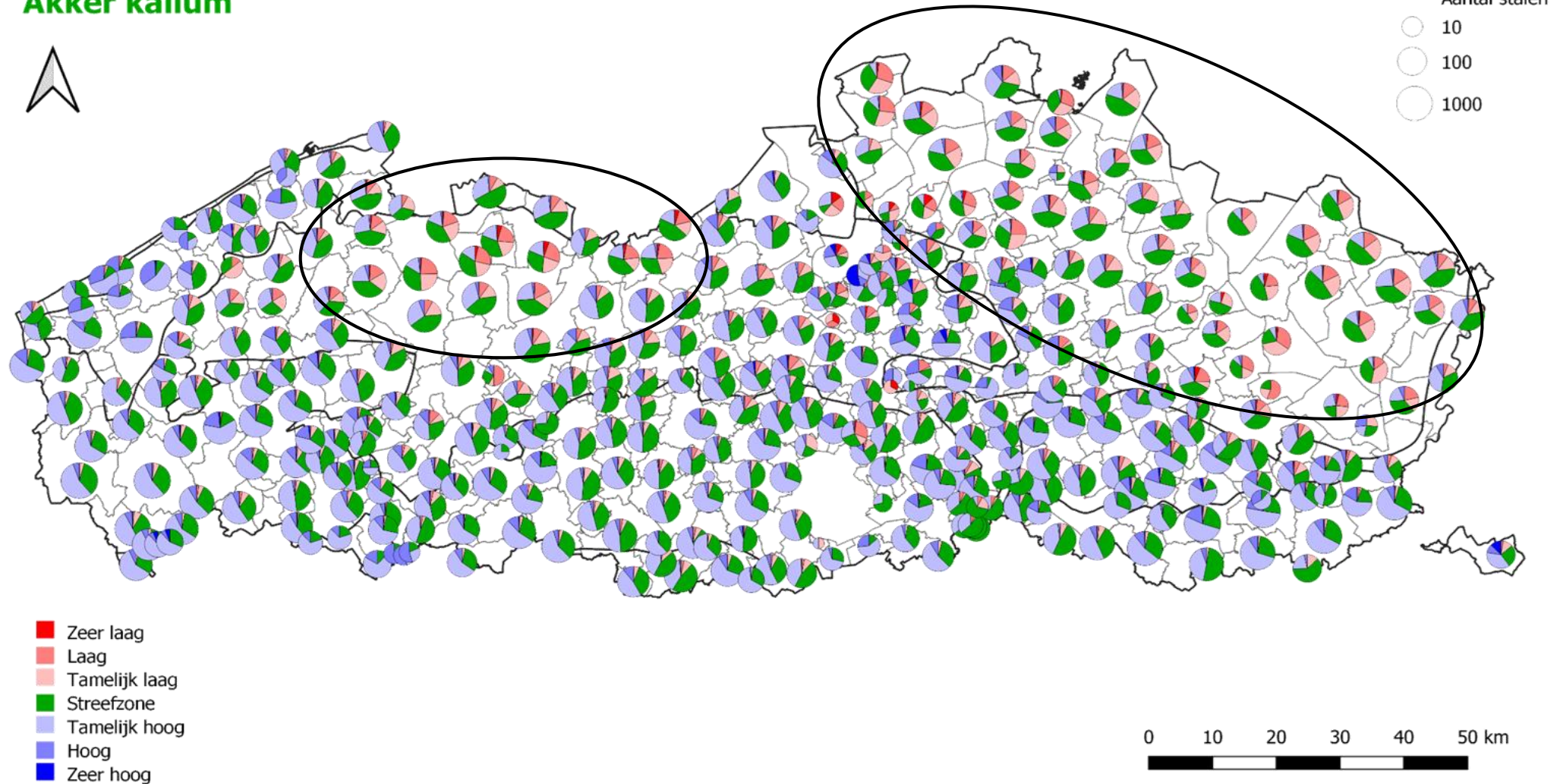

Fosfor

Kalium

Akker kalium

Biologische landbouw

Bodemvruchtbaarheid in de biologische landbouw

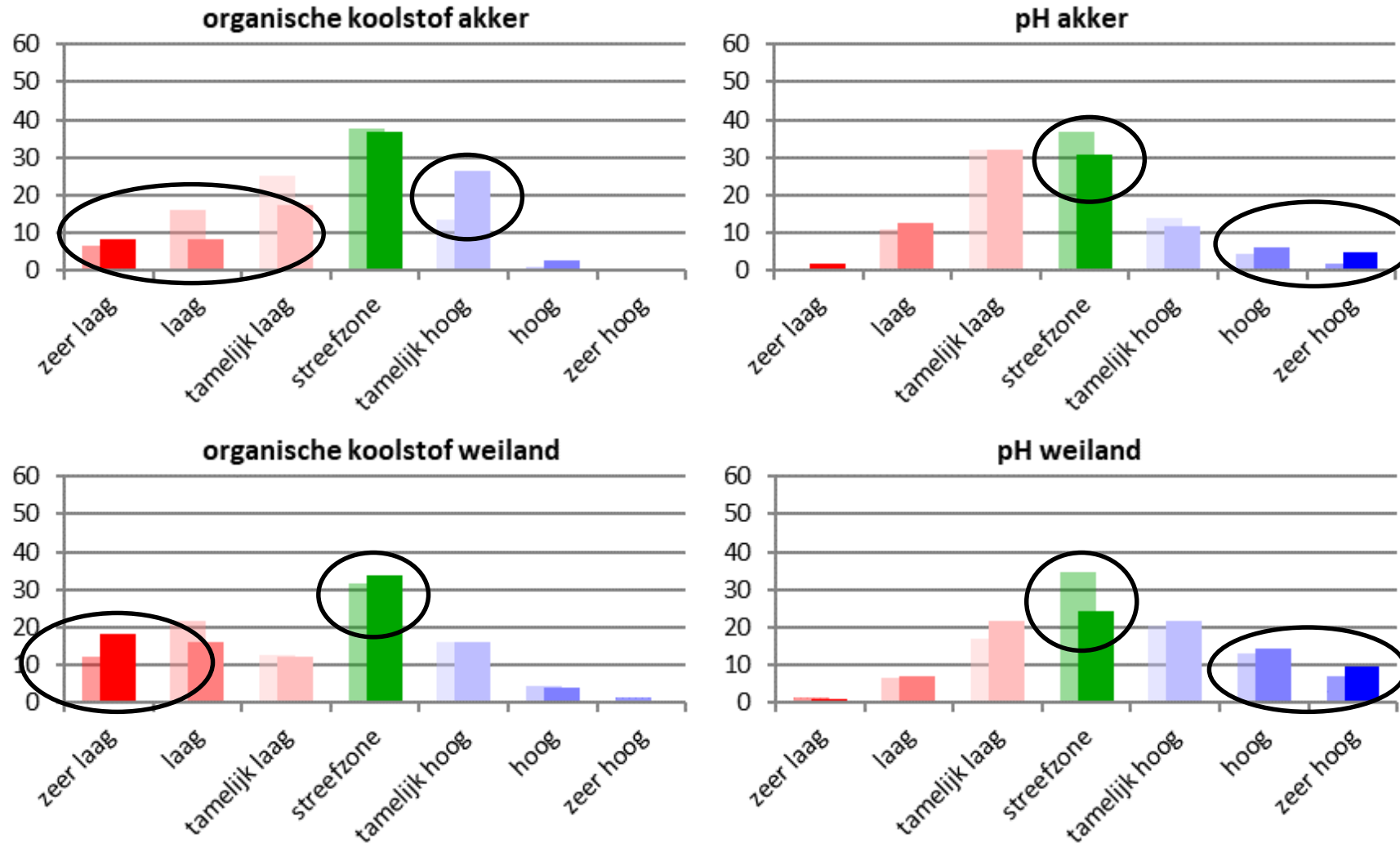
Leem
Zand
Zandleem
(Klei/Polders)

akkers

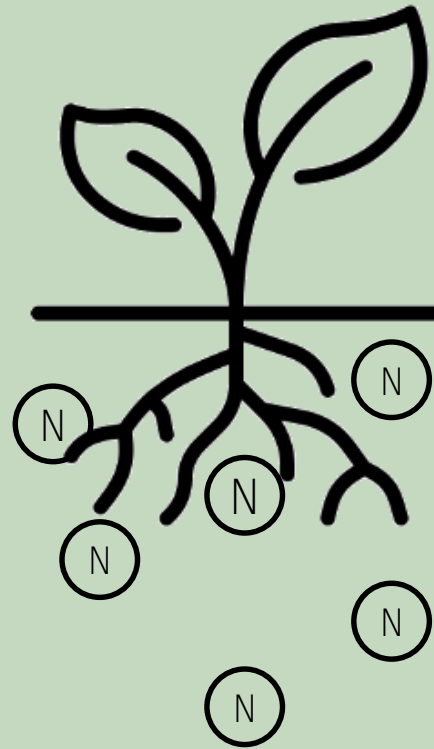
grasland

Bodemvruchtbaarheid in de biologische landbouw

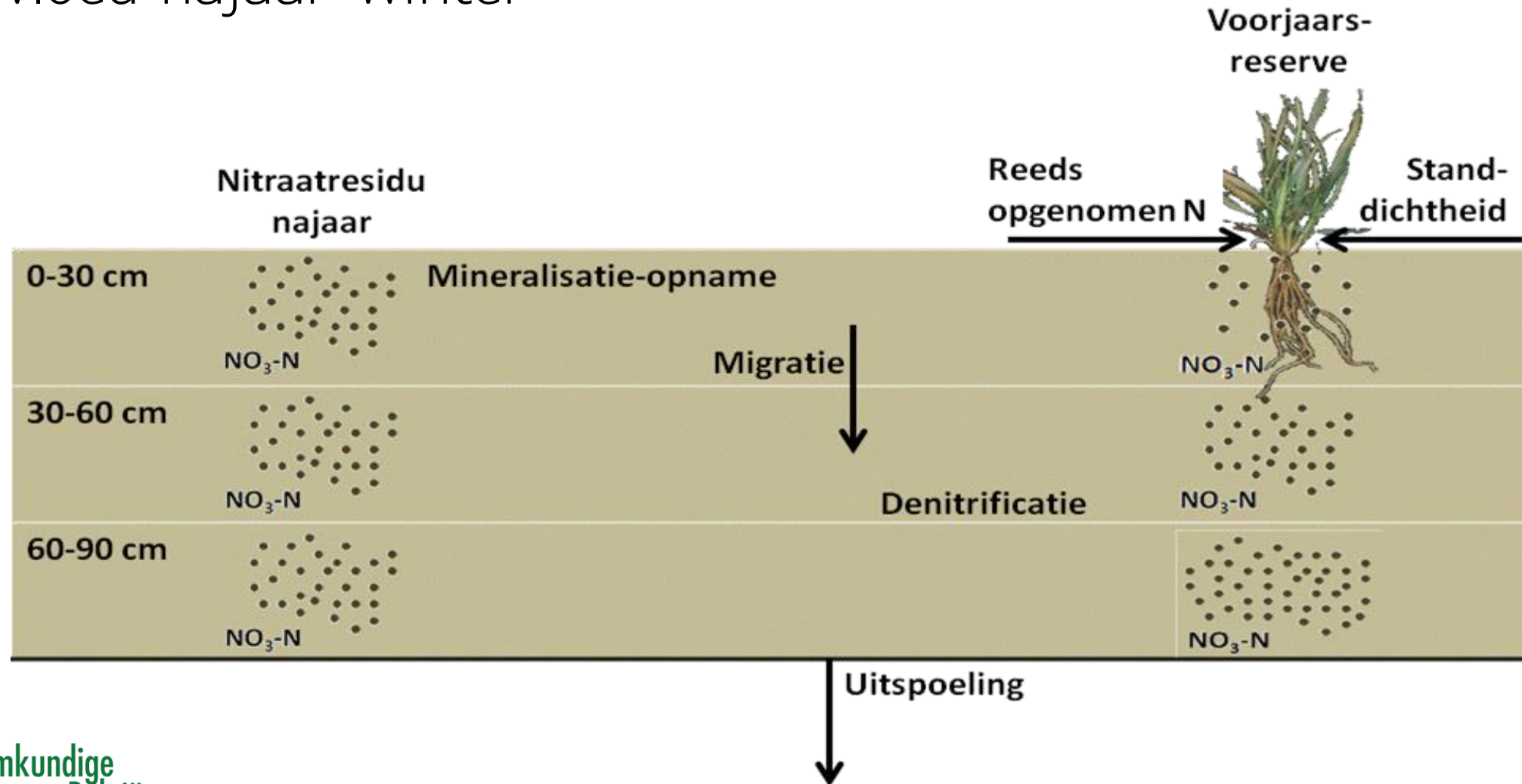
Minerale N in het bodemprofiel

Minerale stikstof in het bodemprofiel - voorjaar (2020-2023)

Invloed najaar-winter

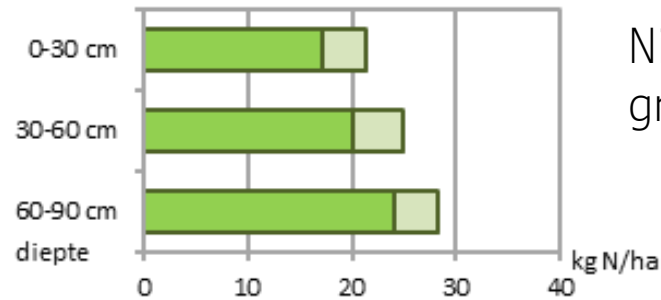

Minerale stikstof in het bodemprofiel

Invloed bodembedekking najaar-winter – voorjaar 2022

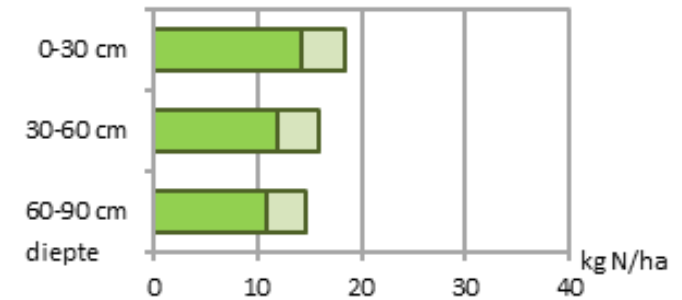
Voortelt geoogst zomer
Geen bodembedekking

74 kg N/ha

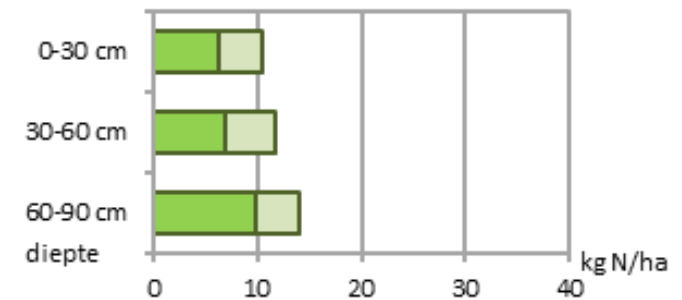
Niet-wintervaste
groenbedekker

49 kg N/ha

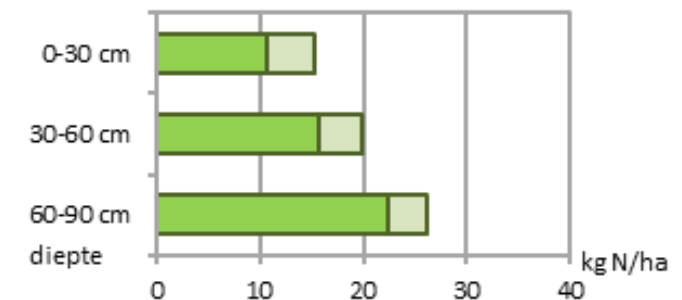
Grasachtige
groenbedekker

36 kg N/ha

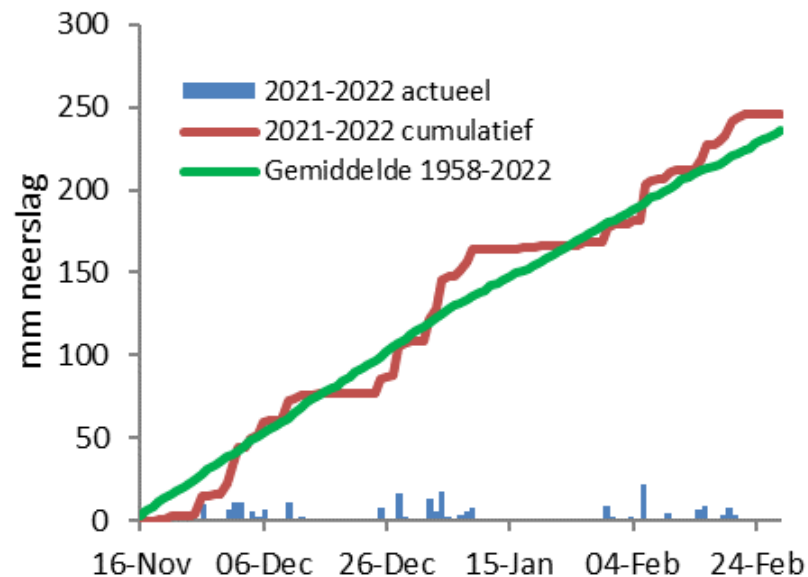

Wintertarwe
(geen org. mest)

61 kg N/ha

Neerslag tussen 16/11/2021 en 28/02/2022

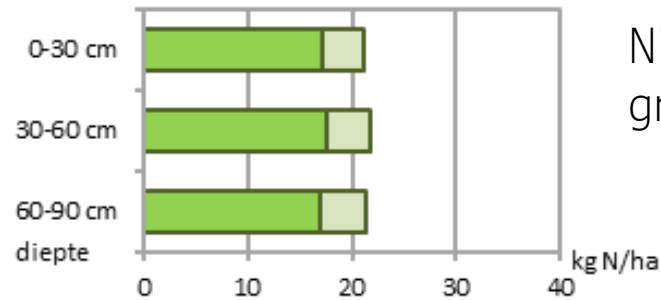

Minerale stikstof in het bodemprofiel

Invloed bodembedekking najaar-winter – voorjaar 2023

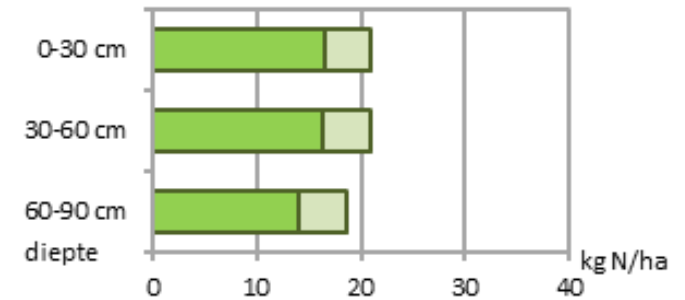
Voortelt geoogst zomer
Geen bodembedekking

65 kg N/ha

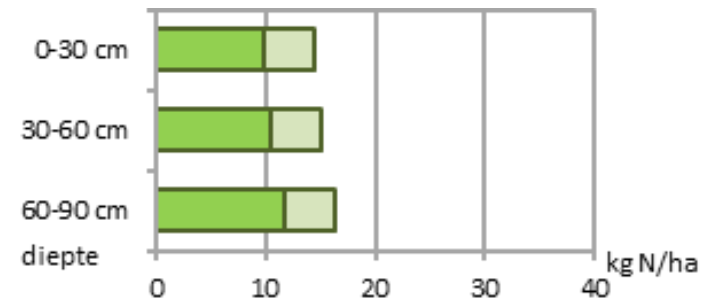
Niet-wintervaste
groenbedekker

61 kg N/ha

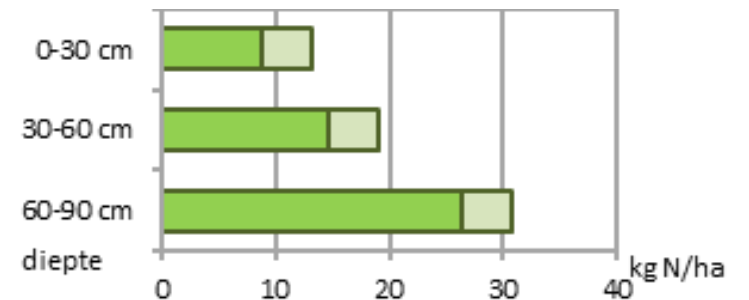
Grasachtige
groenbedekker

45 kg N/ha

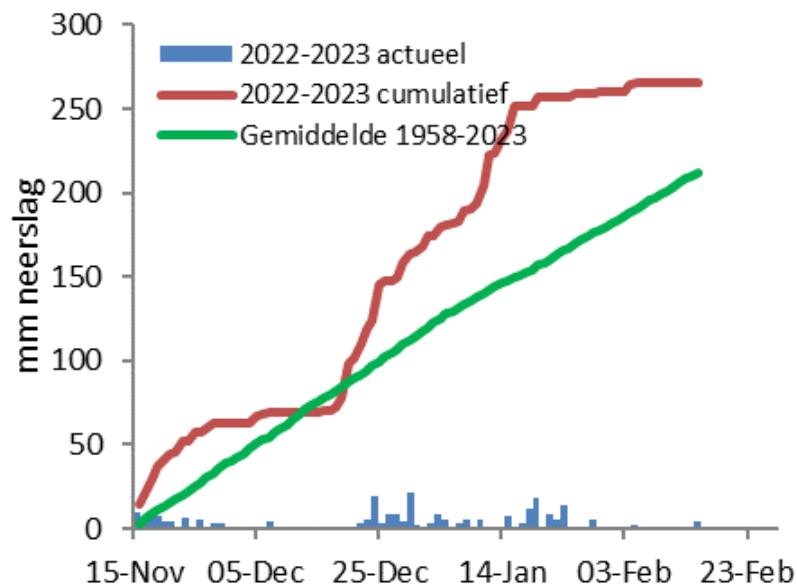

Wintertarwe
(geen org. mest)

63 kg N/ha

Neerslag tussen 16/11/2022 en 28/02/2023

**Bodemvruchtbaarheid van de
Akkerbouw- en Weilandpercelen in België
en Noordelijk Frankrijk
(2020-2023)**

veel leesplezier!

Bronnen foto's en icoontjes

- Bodemkundige Dienst van België
- Pixabay.com
- The Noun Project